

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniæ Agrippinæ, 1603

Cap. 6. De primo medio, quo acquiritur sancta suis ipsius diffidentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59574](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59574)

TRACTATUS DE VERA 108

nam, aliq; spiritalia dona conseruare
& adaugere vsq; ad claram DEI visio-
nem, diligenter caueant hoc præcipi-
tium confidentiæ sui, vnde tam mul-
ti turpissimè corruerunt, omnem que
operam collocent in exercendis me-
dijs quibus ad veram & solidam dffi-
dentiam sui peruenitur. De quibus me-
dijs deinceps agemus, ac tandem quæ-
stionem illam dissoluemus. An posita
omni fiducia principaliter in Deo, pos-
sumus, saltem secundario, aliquam fi-
duciam ponere in bonis operibus, no-
stroq; studio & diligentia, atque alijs
medijs humanis?

CAPVT VI.

*De Primo Medio, quo acquiritur sancta
sua dffidentia, quod est, rectè intel-
gere bona omnia esse à Deo.*

Primum medium est, probè intel-
ligere bona omnia siue naturam
eorum & virtutem, siue actiones
& effectus spectes, esse à Deo. Quod vt
clarius cognoscatur, notandum est,
inter res & bona naturalia censerem, pri-
mo essentia omnium creaturarum,
tum facultates vel potentias cuique

101 TRACTATVS DE VERÄ

naturæ proprias, demum actiones natura-
 les & necessarias ab ijs profectas,
 quorū duo priora solus Dei sūt, testū
 Dei est & creaturarum. Idcirco autem
 omnes res tribuūtur DEO, quia de ni-
 hilo omnes creauit, sicut & de nihilo
 quod itie animas hominum creat, & i-
 nio mundi creauit materiam, ex qua
 conflata sunt corpora, quæ in dies ge-
 nerantur. Deinde, quia creaturas om-
 nes semel de nihilo conditas, deinceps
 semper conseruat, non secus, vt docet
 B. AVGVSTINVS, & S. THOMAS, ac
 ratio ipsa euincit, quam si continenter
 non noua, sed continuata actione pro-
 duceret. Et idcirco, si vel vno momen-
 to DEVS suspenderet conseruandi actio-
 nem, mox omnes in nihilum recide-
 rent. Exemplum huius rei habemus
 in lumine aeris, quod à sole, simulatq;
 ortus est producitur, & toto die cōserua-
 tur quo d. cōseruare aliud nō est, quā cōti-
 nēter lumē producere, sic vt quouis mo-
 mēto faciat, quod fecit primo cū nouū
 lumen produxit. Itaq; homo tantas
 DEO debet gratias pro hoc conseruatio-
 nis dono, ac si in singula momenta de-
 nouo à DEO conderetur, quandoquid-
 dem

Aug l. de
 gen. ad litt.
 S. Thom 1.
 p. 9. 9 a. 2.
 C. 7 104.
 a. 3.

CONFIDENTIA SVI IPSIVS 102

dem quolibet puncto temporis tantū
à Deo beneficium accipit, quantum
primo, quo creatus est.

SUNT deinde in homine actiones
quædam liberæ, ad quas se porrigit &
facultas eius naturalis, sed interuenien-
te generali Dei concursu. Qui concur-
sus, cum creaturæ ex iustitia nõ debeat
tur, gratiæ nomine appellari posset. ta-
men quia ad vniuersalem prouidentiam
non hominis modo, sed omnium etiã
creaturarum pertinet, ac naturæ, ordi-
ni, & moderationi totius vniuersita-
tis, haud secus quam hominis integri-
tati brachium, quodammodo debe-
tur, inter naturalia potius dona nume-
ratur. Ad has actiones pertinent om-
nia quæ ad vitam sustentandam, & vir-
tutes morales, exercendas adhiberi so-
lent, vt est familiæ gubernatio, educa-
tio liberorum, iustitiæ & misericordiæ
opera non admodum difficilia. Quæ
licet viribus humanæ naturæ fiant,
Deo tamen attribui queunt & debent,
non solum, quia ipse impertuit nobis
naturam & vires illa faciendi, sed etiã
quia ad singulas actiones nostras con-
currit, sic prorsus, vt quemadmodum
creaturæ

*Sotus l. 1.
de natura
c. 2.
Vega l. 4 c.
Trid. c. 7. 88
q. 22. c.
14 de
iustif.
S. Th. 1. 2.
q. 109. a. 8.
c. 4.
Bonau 1.
sent d. 28.
2198*

2. Th. con. gent. l. 5. c. 6. q. 70. creatura suam esse, quod semel in prima creatione accepit, retinere non potest, nisi conseruatione Dei quasi iugiter producat, sic nullæ actiones nostræ diu subsistere possent, si deus auxilium concursus sui subtraheret.

HANC doctrinam confirmat, tum ratio ipsa, tum diuina scriptura. Ratio quidem quia nullæ causæ inferiores quicquam efficere possunt sine opera superiorum, vt liquet in conseruatione cælorum ab ortu in occasum, & motu locali elementorum: si enim primum mobile à motu cessaret, & hæc necessario cessaret. Cū ergo Deus sit inter efficientes causas omnium princeps, nulla cerè creatura quicquam agere potest, nisi eius nutu & impulsu: ac proinde nec homo quicquam cogitare, vel velle potest, nisi Deus illud cogitare per intellectum, & velle per voluntatem eius operetur. Scriptura verò: quia Isaias propheta disertè confitetur, omnia opera nostra in nobis Deum operari. Et eadē de causa omnes creaturarū actiones attribuit Deo. Si pluat enim, dicit Deus pluisse.

Isa. 46.

*Psal. 119.
vs. 26.*

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS 104

fitonet, Deum tonuisse: si infantu- *Iob 10.*
lus in vtero materno formatus, *4 Reg. 19.*
Deum formasse. Similiter de actio- *Isa. 37.*
nibus à libero arbitrio pendentibus lo-
quitur, vt si quis ab aliquo percussus
sit, licet à Deo percussus, si afflicus
& occisus ab hostibus suis, dicit à
Deo occisum: nam de Rege Sennache-
rib à filijs suis trucidato sic alicubi lo-
quitur. *Deiiciam eum gladio in terra
sua.* Vnde liquet omnes actiones no-
stras bonas in auctorem Deum, vt pri-
mū fontem & causam earum, referen-
das, malas verò & impias, etiamsi quo-
ad culpam nisi in solum hominem re-
ferri queant, tamen referri debere in
Deum quatenus entitatem quandam
habent, & vt sunt pænæ à Deo inflictæ.
Hæc doctrina vera & certa conside-
ratione dignissima est, tum vt ex o-
mnibus bonis diffidentiam nostri-
ipforum discamus, tum vt ea, quan-
tumuis naturalia & à libera homi-
nis voluntate profecta Deo au-
ctori transcribamur, eique soli omnē
eorum gloriam tribuamus: mala quo-
que pænæ omnia cōgruēti patiētia exci-
piamus, quippe cū nō nesciam⁹ ea siue
pet

TRACTATUS DE VERA

per media naturalia siue voluntaria, siue cum culpa nostra, siue citra culpam euenerint, à misericordi Dei manu profecta.

CAPVT VII.

De operibus gratia, & quatenus à Deo promanent.

PRÆTER actiones naturales & liberas, quas viribus humanis exercere possumus, sunt alia in homine quæ, vires naturæ longè excedunt, vt gratia hominem iustificans, ac Deo gratum reddens, virtutes infusæ, & dona spiritus sancti, quæ gratiam consequuntur. Tunc estualia & specialia Dei auxilia, inter gratias gratis datas numeranda, quorum subsidio Deus hominibus suppeditat vires ad exercenda opera pia & salutaria, ac vitæ æternæ meritoria. Atq; hæc Dei dona sunt, quia spiritus Deus illa vel per se, vel per sacramenta, & Christi Domini nostri merita nobis operatur. quæ quidem ita sunt opera Dei, vt non sint hominis, licet quedam eorum, homo sine antecedente libera dispositione & præparatione quando rationis capax est, non accipiat.